

ната борба. Отъ 1898 година до средата на 1903 година въ Македония и Охридско станаха множество възстановни сражения.

Въ Солунския вилаетъ (Кукушко, Гевгелийско, Воденско, Тиквешко, Струмищко, Енидже вардарско) — 30 сражения при воюващи 772 четници, 21710 аскеръ: процентъ 1:28.1 Сърския Санџакъ (Горне Джуманско, Драмско, Сърско, Мелнишко, Петришко, Демиръ Хисарско) — 25 сражения, — 1846 четници, 37269 аскеръ, процентъ 1:20. Въ битолския вилаетъ (Битолска кааза, Охридска, Кичевска, Леринска, Костурска) — 46 сражения, 1154 четници, 15368 аскеръ процентъ 1:13. Въ Скопския вилаетъ (Кумановско, Кочанско, Щипско, Родовищко, Малишевско) — 21 сражения, 1080 четници, 19025 аскеръ, процентъ 1:17.6. Въ Одринския вилаетъ (Чокенско, Лозенградско, Малко Търновско) — 10 сражения, 182 четници, 2593 аскеръ процентъ 1:14. Всичко въ четирите вилаети отъ 20 мартъ 1898 година до 20 Августъ 1903 година — 132 сражения, 4262 четници, 74235 аскеръ процентно съотношение 1:17.4. Сраженията сѫ били презъ годините: 1893 година — 1, 1900 2—3, 1901 година — 8, 1902 г., — 34, 1903 год. — 86. Презъ 1902 година ставатъ движения и въ Горно Джумейско които завършватъ съ 19 сражения.

Тия възстания налагатъ руско-австрийските прослоути „реформи“. Дипломацията завършва съ фияско. „Реформаторската дѣйностъ на Хилми паша подхвърля Македония и Одринско на най тежъкъ тероръ. Памятни ще останатъ: Кланетата, арестуванията въ Койнско, Ярбинско, Ресенско, терора въ Драмско, ужасите въ Одринско, пожарищата въ Валденско, бомбадирането и опожаряването на Баница. Карапаницата въ Енидже, пожарищата и кланетата въ Смърдешъ, кланетата въ Солунъ и Битоля.

Безчовечниятъ тероръ още повече възбуди населението. На 20 юли 1903 година бѣ провъзгласено Илинденското въстание. Кървавата саморазправа избухна. Известна е на Европа епичната борба на македонския българинъ, предизвикана отъ най черното подтисничество, раздухвано отъ сръбски и гръцки агенти. Въ битолската кааза (Гяватъ, коолу, Битолско поле, Занадно, Моравско, Крушевска, Демиръ-Хисарска, Ресенска, Долно Препенска нахий) отъ 20 юли до 20 октомври 1903 години станаха 70 сражения при участвующи възстаници 8527 и аскеръ 133542, процентно съотношение 1:15. Леринската кааза и тя взе участие въ това въстание. Въ Передския и Нидженинския райони станаха 22 сражения съ 3904 възстаници и 53980 аскеръ, съотношение 113:8. Въ Охридската кааза (Малешя, Горна Дебърца, Дол-